

بررسی و تحلیل آثار گرافیتی

"جی آر" هنرمند معاصر فرانسوی

تصویر شماره ۱: پرتره جی آر، portrait_JR

علی ذباح

دانشجوی کارشناسی ارشد دانشکده هنر و معماری دانشگاه یزد

چکیده

در بیشتر کشورها نقاشی کردن و یا کشیدن هر علامت و تصویری بر روی دیوارها و یا املاک متعلق به افراد بدون جلب رضایت آنان کاری غیرمجاز و جرمی دارای پیگرد قانونی به شمار می آید. اما برخی اوقات، این کار در بردارنده پیام‌های سیاسی و اجتماعی و حتی فرهنگی است که آثار هنرمند فرانسوی جی آر نیز از همین شیوه تبعیت می کند و در این جستار با رویکردی مروری به بررسی برخی از آثار و پروژه‌های اجرا شده توسط این هنرمند خوش فکر و پرکار پرداخته شده است. او با عکس گرفتن از موضوعاتی مانند چهره و چسباندن نسخه‌های بزرگ از آن‌ها بر روی در و دیوار خیابان‌ها و مکان‌های عمومی نمایشگاه خیابانی خودش را برگزار می کند. جی آر معتقد است که عکاسی، یک هنر جهانی است که در چهار چوب گالری‌ها و موزه‌ها اسیر شده است و با نمایش عکس‌ها در فضای باز، همه مردم امکان دیدن این تصویرها را دارند. در این جستار منظور از هنر خیابانی آن بخش از گرافیتی است که در کوچه و خیابان و سطح شهر با آن برخورد می کنیم. در همین راستا پس از بیان تاریخچه مختصری از گرافیتی که به فراگیری نقاشی‌های خیابانی به اهداف اجتماعی و سیاسی منجر شد، به تحلیل و بررسی تعدادی از آثار هنرمند فرانسوی "جی آر" پرداخته خواهد شد.

مقدمه

خیابان به عنوان ساختار اصلی جریان زندگی جمعی، روزانه شاهد هزاران عابر است. مردم با حضور خود در خیابان، لحظه‌ای به مشاهده، قدم زدن، پرسه زنی و صحبت کردن می پردازند. گذشته از آن خیابان‌ها، مکان‌هایی هستند که تعاملات اجتماعی و جنب و جوش شهری در آن‌جا به حداکثر می رسد و ذهن شهروندان را انباشته از خاطرات جمعی و ذهنیت مشترک در ارتباط به زندگی مدنی می کند. استفاده از فضای عمومی برای آرایه هنر اصطلاح هنر خیابانی را به خود می گیرد. برای هنر خیابانی همان‌طور که از نام آن پیداست، مکان عمل، عامل حیاتی است. برخلاف اثر هنری روی دیوارهای خصوصی استودیوی هنرمند، هنر خیابانی جلوی چشم عموم واقع می شود و در دسترس همگان است. کاملاً جدا از اثر هنری آن‌ها، هنرمندان نیز در وهله اول تنها حقیقتی را که زندگی می کنند، انتقال می دهند. آن‌ها هم‌زمان هم محیط خود را شکل می دهند و هم آن را به تفسیر فردی خود آغشته می کنند که به طور طبیعی، این امر به چندین تعارض منجر می شود. یکی این پرسش که آیا این فعالیت قانونی است؟ آیا یک فرد حق این را دارد که ظاهر عمومی مکان را تغییر دهد؟ و اینکه تحت چه شرایطی و در کجا می تواند این کار انجام شود؟ این سؤالی اساسی است که به ندرت به طور عمیق به آن پرداخته می شود.

دیوارنگاری یا گرافیتی^[۱] به تصویرکردن نقش‌ها، اشکال، حرف‌ها، نشانه‌ها، نمادها، الگوها و کلمه‌ها بر روی دیوارها و یا هر مکان عمومی‌ای که بتوان از آن به عنوان مکانی برای نوشتن، نقاشی، کنده کاری و خط‌کشی کردن استفاده کرد، گفته می شود. دیوارنگاشته‌ها، هرگونه علامت‌گذاری‌ای به حساب می آیند که می توانند در شکل‌های نوشتن ساده حرف‌ها تا نقاشی‌های استادانه ظاهر شوند. در دوران مدرن دیوارنگاری به ویژه دیوارنگاری با اسپری یا رنگ پاش و قلم مو بیشترین کاربرد را در ترسیم دیوارنگاشته‌ها دارند. در بیشتر کشورها نقاشی کردن و یا کشیدن هر علامت و تصویری بر روی دیوارها و یا املاک متعلق به افراد بدون جلب رضایت آنان کاری غیرمجاز و جرمی دارای پیگرد قانونی به شمار می آید. برخی

تصویر شماره ۲: 2008-2- poster_ladily_۲۸ میلی متری

از دیوار برلین را دیده باشید که لبریز از این آثار بود یا نگاره‌های دیگر اینترنتی را که دست به دست یا به عبارتی ایمیل به ایمیل می‌چرخند که حاوی تصاویر نقاشی شده سه بعدی بر کف خیابان‌ها هستند. این‌ها تماماً هنرهای خیابانی هستند. گرافیتی شامل شیوه‌های مختلفی از جمله امضا زنی، تروآپ، استنسیل، پوستر چسبانی، استیکر (برچسب) و... می‌شود که از این میان آثار جی آر^[۱] هنرمند فرانسوی بیشتر از نوع پوستر چسبانی به حساب می‌آیند.

"جی آر" نام مستعار هنرمندی است که در اطراف فرانسه متولد شده است؛ جی آر، یک عکاس زیرزمینی است که به خاطر عکس گرفتن از رهگذران عادی در کوچه و خیابان و نمایش عکس‌هایش در قطعات بسیار بزرگ، که به طور مخفیانه آن‌ها را بر روی در و دیوار در سطح شهر می‌چسباند، به شهرت رسیده است. جی آر حروف مختصر اسم هنرمند است که مایل به فاش کردن هویت اصلی خودش نیست و مثل اکثر هنرمندان زیرزمینی به خاطر ترس از سرکوب شدن و برای حفظ استقلال کارش، به طور ناشناس و با نام مستعار فعالیت می‌کند (تصویر شماره ۱).

از اوقات، این کار در بردارنده پیام‌های سیاسی و اجتماعی و حتی فرهنگی و ژانری کامل از بیان هنری مبتنی بر سبک نقاشی روی دیوار با رنگ پاش است. برای برخی از افراد شاید کار هنری فقط هنگامی از ارزش برخوردار است که در یک نگارخانه یا نمایشگاه هنری در معرض دید همگان قرار گیرد و برای کسانی دیگر شاید دیوارنگاشته‌ها گونه‌ای از ابزار احساسات قانون‌گريزانه به شمار آید که عامل و اقدام‌کننده به آن، حالتی اعتراض‌آمیز به خود گرفته است. دیوارنگاری در سال‌های اخیر در قلمرو فرهنگ عامیانه تحول یافته و در شکل‌های موسیقی زیرزمینی هیپ‌هاپ^[۲] و یا رقص سرعتی و پرسروصدا و سبک زندگی‌ای که از دید همگانی پنهان است، پدیدار شده است. دیوارنگاری بخشی از هنرهای خیابانی و نیز از عناصر اصلی فرهنگ هیپ‌هاپ به‌شمار می‌آید. از جمله خطوط نوشتاری برای شعار و تصویرسازی برای زیباسازی شهری یا تبلیغات فرهنگی و به‌طور کلی رسم هرگونه اثر هنری شامل بر متن، تصویر و برجسته‌نگاری که توسط طراح صورت پذیرفته باشد. منظور از هنر خیابانی آن بخش از گرافیتی است که در کوچه و خیابان و سطح شهر با آن برخورد می‌کنیم. هنر دیوارنگاری تاریخچه‌ای بسیار کهن دارد و ریشه در سنگ نبشته‌های تاریخی غارها و کتیبه‌های باستانی نقاشی‌های دیواری در ابعاد گوناگون از همین دسته‌اند. در سده بیستم و کمابیش هم‌زمان با جنگ جهانی دوم، مشاهده درج نام و نشان گروه‌ها بر روی دیوارها تبدیل به امری عادی شد. در برخی مواقع این دیوارنگاری‌ها بسیار با دقت و هنرمندانه اجرا می‌شوند و سبک‌های متعددی به خود می‌گیرند. برخی از این آثار بار معنایی بیش‌تری را به دوش می‌کشند که ممکن است حاوی یک پیام اجتماعی یا سیاسی باشد که حتی با استفاده از افشانه‌های رنگی بر روی دیوارها، ساختمان‌ها و قطارها رسم می‌شوند. شاید تصاویری

۲- موسیقی هیپ‌هاپ Hip hop music یا موسیقی رپ Rap یکی از سبک‌های موسیقی است که به‌طور موازی با فرهنگ هیپ‌هاپ رشد کرد. موسیقی هیپ‌هاپ از دو بخش اصلی تشکیل شده است: رپ و ترکیب صدا و اسکرچ. این موارد به همراه رقص برک و گرافیتی یا دیوارنویسی چهار بخش هیپ‌هاپ، یک نهضت فرهنگی که توسط جوانان شهری به خصوص توسط سیاهان آمریکا ایجاد شد را تشکیل می‌دهد. موسیقی هیپ‌هاپ، عموماً از یک یا چند خواننده رپ که داستان‌های شبه خود زندگی‌نامه تعریف می‌کنند تشکیل شده است، این داستان‌ها اغلب مربوط به یک هم‌تای خیالی، و به صورت اشعار بسیار ریتمیک بر از تکنیک‌هایی همچون همگونی مصوت‌ها، تجانس آوایی، وقفیه است.

تصویر شماره ۴: A OF PORTRAIT
۲۸ میلی متری GENERATION

تصویر شماره ۳: GENERATION A OF PORTRAIT، ۲۸ میلی متری

جی آر به همراه دوستش مارکو با استفاده از یک لنز ۲۸ میلی متری یا واید انگل^[۴] که به خاطر زاویه دید وسیع، امکان نزدیک شدن هر چه بیشتر به موضوع را بدون تار شدن تصویر به عکاس می داد، از مردم کوچه و خیابان در فلسطین و اسرائیل عکاسی کرد. آن‌ها از فلسطینی‌ها و اسرائیلی‌هایی که شغل یکسان داشتند، خواستند تا در مقابل دوربین آن‌ها شکلک در بیاورند و عکس‌های گرفته شده را به صورت پوسترهای غول آسا بر روی «دیوار حائل» در کرانه باختری در کنار هم چسباندند (تصویر شماره ۵).

جی آر که خودش را آر تیویست (کلمه ساختگی مرکب از آر تیست: هنرمند و اکتیویست: فعال سیاسی، اجتماعی...) یا هنرمند فعال می نامد درباره انگیزه‌اش می گوید: سال ۲۰۰۵ بود که با مارکو تصمیم گرفتیم به خاورمیانه برویم، چون می خواستیم بفهمیم که چرا اسرائیلی‌ها و فلسطینی‌ها قادر نیستند راهی پیدا کنند تا در صلح و صفا در کنار هم زندگی کنند. ما سفیرمان را به شهرهای مختلفی در این دو سرزمین آغاز کردیم و بدون این که در این باره زیاد حرف بزنیم به دیدن آن منطقه زیبا و شگفت انگیز که سرزمین مقدس مسلمانان، مسیحیان و یهودیان هست، رفتیم. بعد از یک هفته سیر و سیاحت در این منطقه کوچک که در آن کوه و دشت، دریا و صحرا، عشق و نفرت، امید و یاس، همگی در کنار هم قرار گرفته اند، متوجه شدیم که چقدر مردم دو سوی دیوار به هم شبیه هستند. آن‌ها تقریباً به یک زبان صحبت می کنند و مثل دوقلوهای همسانی هستند که در دو خانواده متفاوت بزرگ شده اند! یک زن فلسطینی، خواهر دوقلوی خودش را در طرف دیگر دارد. یک کشاورز، یک معلم یا راننده تاکسی برادر دوقلوی خودش را در سمت دیگر دیوار دارد و با این حال درگیر جنگی بی پایان با اوست. برای ما واضح بود ولی خود آن‌ها این را نمی دیدند. فکر کردیم ما باید آن‌ها را رو در روی هم قرار بدهیم. آن‌ها حتماً متوجه خواهند شد (تصویر شماره ۶).

تصویر شماره ۵: FACE 2 FACE، رو در رو

این هنرمند جوان کار عکاسی را از سال ۲۰۰۰ با پیدا کردن یک دوربین عکاسی در یک ترن زیرزمینی در پاریس، که جهانگردان آلمانی به جا گذاشته بودند، آغاز کرد و از همان لحظه با عکس گرفتن از هنرمندان گرافیتی یا «دیوارنویس»‌ها و بعداً چسباندن نسخه‌های بزرگ از پرتوهای آن‌ها بر روی در و دیوار خیابان‌های پاریس، نخستین نمایشگاه خیابانی خودش را افتتاح کرد. جی آر معتقد است که عکاسی، یک هنر جهانی است که در چهارچوب گالری‌ها و موزه‌ها اسیر شده است: با نمایش عکس‌ها در فضای باز، همه مردم امکان دیدن این تصویرها را دارند و گذشته از این گالری خیابانی من بیست و چهار ساعته به روی مردم باز است. تنها چیزی که نمی شود پیش بینی کرد تاریخ خاتمه نمایشگاه است. جی آر تاکنون پروژه‌های زیادی را اجرا کرده است که در این میان می توان از پروژه ۲۸ میلی متری^[۴]، پرتوهای یک نسل، «رو در رو»^[۵]، زنان قهرمان هستند^[۶]، چین و چروک شهر^[۷] و پروژه در داخل و بیرون^[۸] که در این نوشتار به توضیح بعضی از کارها می پردازیم.

در سال ۲۰۰۵ جی آر پروژه‌ای به نام «۲۸ میلی متر» را آغاز کرد که در آن پرتوهای سیاه و سفیدی را که از جوانان شهرک‌های مهاجرنشین در حومه پاریس گرفته بود، در اندازه‌های بسیار بزرگ چاپ کرد و بر دیوارهای شهر و همچنین روی دیوارهای مؤسساتی چون خانه عکس اروپا و یا شهرداری پاریس چسباند. هدف او از این نمایشگاه افشاکردن موقعیت جوانان حاشیه نشین پاریس بود و همچنین اعتراض به تصاویر کلیشه‌ای که از طریق جوامع خبررسان در ذهن عموم شکل می گیرند (تصاویر شماره ۲ و ۳). این نمایشگاه موفقیت زیادی برای جی آر به همراه آورد و نه تنها بازتاب گسترده‌ای در رسانه‌ها داشت بلکه باعث شد تا این عکاس جوان به تدریج قادر به فروش عکس‌هایش شود و زمینه بخش دوم پروژه ۲۸ میلی متر خود را که عکاسی از مردم خاورمیانه بود فراهم کند (تصویر شماره ۴).

در این پروژه جدید که «رو در رو» نام داشت،

4- PORTRAIT OF A GENERATION, 28 Millimeters

5- FACE 2 FACE

6- WOMEN ARE HEROES

7- THE WRINKLES OF THE CITY

8- INSIDE OUT PROJECT

CHIDEMAN VISUAL ART MAGAZINE

چیدمان / سال سوم / شماره ۷ / پاییز ۱۳۹۳

این افراد بدانیم عکس‌ها همچنین به اهمیت هر فرد اشاره دارند که گویی اهمیت خود را به لحاظ جایگاه اجتماعی از دست داده‌اند و نیاز است که باری دیگر این قدیمی‌ترین نسل‌ها مورد توجه قرار بگیرند. چین و چروک از شهر در شهرهای کارتاها اسپانیا در سال ۲۰۰۸ و شانک‌های چین در سال ۲۰۱۰ و لس‌آنجلس ایالات متحده آمریکا در سال ۲۰۱۱ و لای کوبا که با همکاری هنرمند آمریکایی خوزه صورت گرفته در سال ۲۰۱۲ انجام شده است (تصاویر شماره ۸، ۹ و ۱۰).

تصویر شماره ۸: CITY THE OF WRINKLES THE، چین و چروک شهر

تصویر شماره ۹: CITY THE OF WRINKLES THE، چین و چروک در شهر

پروژه در داخل و بیرون

در مورد پروژه در داخل و بیرون جی‌آر می‌گوید: "آرزو می‌کنم بر آنچه برای شما مهم است، بایستید آن هم با شرکت در یک پروژه هنری جهانی. ما با هم جهان را روشن خواهیم کرد. پروژه در داخل ۲ مارس ۲۰۱۱ همزمان با کنفرانس TED^[۱۰] در لانگ بیچ کالیفرنیا مطرح شد. این پروژه هنری جهانی ایجاد شد تا همه افراد فرصت پیدا کنند پرتوهای خود را به صورت سیاه و سفید به اشتراک بگذارند، و هر کس از هر کجای جهان می‌توانست در این پروژه شرکت کند و این عکس‌ها به صورت پوستر چاپ و برای افراد ارسال می‌شد تا در هر نقطه از خیابان‌ها، ساختمان‌ها و حتی روی یک پنجره قرار گیرند. این نمایشگاه در آدرس^[۱۱] مستندسازی می‌شد و به صورت آنلاین در دسترس افراد می‌بود. تنها در

10- TED

11- www.insideoutproject.net

تصویر شماره ۶: FACE 2 FACE، رودر رود

پروژه دست در دست

جی‌آر و مارکو سعی دارند با نزدیک کردن آدم‌ها به همدیگر، ترس آن‌ها از هم و پیش‌داوری‌های نادرستان از یکدیگر را از بین ببرند. این عکاسان جوان عقیده دارند که مردم فلسطین و اسرائیل باید درون مرزهایی که از طرف سازمان‌های جهانی به رسمیت شناخته شده‌اند، در کنار هم و در صلح و صفا زندگی کنند: ما خوش بین هستیم و امیدواریم که این پروژه به درک این دو ملت از همدیگر کمک کند. امروز «رودر رود» این مردم با هم ضروری است... ما قصد داریم در یکی دو سال آینده با پروژه‌ای به نام «دست در دست» برگردیم. این عکس‌ها آنقدر شهرت پیدا کردند که توجه رسانه‌ها را جلب کردند. «جی‌آر» آن زمان می‌گفت از پیام و نگاه رسانه‌ها به این بخش از خاورمیانه خسته و دلزده بوده و می‌خواست این بار او باشد که به رسانه‌ها خوراک می‌دهد تا یک جور دیگر به این منطقه نگاه کنند. جی‌آر بعد از این پروژه، همین روش را در کشورهای دیگر ادامه داد. چهره کارگران، عابریان و کودکان کم‌کم روی بزرگ‌ترین ساختمان‌های شهرهای بزرگ، روی کامیون‌ها و قطارها در اندازه‌های عظیم نقش بست و پروژه‌های او جهانی تر شد (تصویر شماره ۷).

تصویر شماره ۷: FACE 2 FACE، رودر رود

پروژه تصویرهای یک نسل

نام پروژه دیگری است از جی‌آر که در آمریکا، اسپانیا و چین و کوبا انجام شده است هدف از انجام این کار نشان دادن تاریخ و خاطرات یک شهر و یک کشور است که تغییرات و دگرگونی‌های زیادی را تجربه کرده‌اند و ۲۵ تصویر را از چهره افراد سالخورده بر روی ساختمان‌های محلات فقیرنشین و روی پل‌های شکسته و حومه شهر نصب کرده است که چین و چروک‌های افراد سالخورده نشانه‌ای از زمان هستند به عنوان شاهدان تغییراتی که از گذشته رخ داده است. این ۲۵ تصویر فرصت منحصر به فردی را برای ما می‌سازد تا همه چیز را در مورد داستان زندگی

تصویر شماره ۱۰: CITYTHE OF WRINKLES THE، چین و جرودک در شهر

تصویر شماره ۱۱: PROJECT OUT INSIDE، پروژه در داخل و بیرون

دسامبر ۲۰۱۲ بیش از صد و بیست هزار پوستر چاپ شد و به ۱۰۸ کشور ارسال گردید. جی آر گفته از دید او این یک کار هنری صرف است برای تبدیل شدن بعضی محله‌ها و خیابان‌ها به نمایشگاه و گالری، آن هم با پیامی که مردم در موردش تصمیم می‌گیرند (تصاویر شماره ۱۱ و ۱۳).

نتیجه‌گیری

هنرهای خیابانی در اصل به آثاری گفته می‌شود که توسط افراد در مکان‌های عمومی طراحی و خلق می‌شوند و با آثار و طرح‌هایی که توسط دولت و یا متصدیان یک شهر ایجاد و یا پشتیبانی می‌شوند متفاوت است. این آثار دارای سبک‌های آزاد و مستقلی هستند که شامل کار با مواد مختلف و تکنیک‌های منحصر به فردی می‌شوند و توسط هنرمندان خیابانی (هنرمندانی که طرح‌های دیواری می‌کشند) پدید می‌آیند. هنرهای خیابانی در خیابان‌ها و اماکن عمومی که هر کسی می‌تواند آن را ببیند، طراحی می‌شوند و همان‌جا باقی می‌مانند و این یکی از مزایا و محاسن این هنر است، استفاده از فضای عمومی برای آرایه هنر پیش از اینها هم به چشم می‌خورده است اما اصطلاح هنر خیابانی، نسبتاً جدید است. ماهیت و ذات هنر خیابانی معترضان و عصیان‌گر است و کمتر به صرف زیبایی خلق می‌شود. هنرمندان این رشته در دوره مدرن عموماً جوانان معترضی بوده‌اند که اعتراضشان را روی دیوارهای شهر، آن هم به صورت غیرقانونی نقش می‌زدند. تا اینکه گرافیتی رشد کرد و در زیرمجموعه آن انواع هنر خیابانی شکل گرفت که لزوماً همه آن‌ها اعتراضی هم نیستند.

زیرزمینی به خاطر ترس از سرکوب شدن و برای حفظ استقلال کارش، به طور ناشناس و با نام مستعار فعالیت می‌کند. این هنرمند جوان کار عکاسی را از سال ۲۰۰۰، آغاز کرد و از همان لحظه با عکس گرفتن از هنرمندان گرافیتی یا دیوارنویس‌ها و بعداً چسباندن نسخه‌های بزرگ از پرتوهای آن‌ها بر روی در و دیوار خیابان‌های پاریس، نخستین نمایشگاه خیابانی خودش را افتتاح کرد. جی آر معتقد است که عکاسی، یک هنر جهانی است که در چهارچوب گالری‌ها و موزه‌ها اسیر شده است. با نمایش عکس‌ها در فضای باز، همه مردم امکان دیدن این تصویرها را دارند و گذشته از این گالری خیابانی بیست و چهار ساعته به روی مردم باز است و چیزی که نمی‌شود پیش‌بینی کرد تاریخ خاتمه نمایشگاه است. ■

منابع

- 1- <http://www.jr-art.net>
- 2- <http://www.gooshe.net>
- 3- <http://www.ted.com>
- 4- <http://zamaaneh.com>
- 5- [http://en.wikipedia.org/wiki/JR_\(artist\)](http://en.wikipedia.org/wiki/JR_(artist))
- 6- <http://www.theguardian.com>
- 7- <http://contemporaryartscenter.org/JR>
- 8- <http://arrestedmotion.com>
- 9- <http://blogs.artinfo.com>
- 10- <http://www.insideoutproject.net>
- 11- <http://www.perrotin.com>

تصویر شماره ۱۲: PROJECT OUT INSIDE، پروژه در داخل و بیرون

تصویر شماره ۱۳: PROJECT OUT INSIDE، پروژه در داخل و بیرون

جی آر، یک عکاس زیرزمینی است که به خاطر عکس گرفتن از رهگذران عادی در کوچه و خیابان و نمایش عکس‌هایش در قطعات بسیار بزرگ، که به طور مخفیانه آن‌ها را بر روی در و دیوار در سطح شهر می‌چسباند، به شهرت رسیده است. جی آر حروف مختصر اسم هنرمند است که مایل به فاش کردن هویت اصلی خودش نیست و مثل اکثر هنرمندان

Kimsooja

Born in Korea South, 1957

When Kimsooja was born in Korea South, people in South Korea were still trying to recover from postwar traumatic experiences, and economic hardships caused by the war. Her works are closely connected to these childhood memories and life experiences. Her work bottari, has many bundles that are wrapped with fabrics with patterns and vivid colors and carry with the truck is a Reflections of immigration. And used everyday objects, fabrics and clothes, to represent people. Death, life, moving, depression, leaving, and a new beginning are a main Topic of his work.

ترجمه: معصومه قاسمیان

کیم سوچا

متولد ۱۹۵۷، کره جنوبی

هنگامی که او در کره جنوبی متولد شد، مردم کره جنوبی هنوز در تلاش برای رفع تأثیرات اقتصادی و روانی ناشی از جنگ بودند. آثار او در واقع بازتابی از شرایط زندگی فردی و اجتماعی او در دوران کودکی است. یک بخش از کارهای او بسته بندی کردن چیزهای مختلف در پارچه های رنگی با رنگها و نقش های گوناگون و زنده، و حمل آنها توسط کامیون به عنوان یک اثر هنری، بازتابی از پدیده مهاجرت است که پس از جنگ، خانواده و هم وطنان او را درگیر خود کرده بود. وسایل مورد استفاده او، اشیاء روزمره، پارچه لباس و چیزهای دم دستی دیگری است که نماینده ای از حضور مردم در کار او به شمار می آیند. مرگ زندگی حرکت و رسیدن به پایان و آغاز حرکتی دوباره، از موضوعات اصلی کارهای او به شمار می آیند.

